

עמ"ת 66372/01/22 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי בירושלים

עמ"ת 66372-01-22 מדינת ישראל נ' פלוני (עציר)
תיק חיצוני: 2021\724078

בפני
עוררת
נגד
משיב
החלטה
כבוד השופטת מרים ליפשיץ-פריבס
מדינת ישראל
פלוני (עציר)

1. ערר על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט א' ביאלין) מיום 30.1.2022 במ"ת 37487-10-21 בבקשה למעצר עד תום ההליכים, שהורה על שילובו של המשיב בהליך טיפולי במרכז "בית נועם" וחלופת מעצר בבית הוריו לעניין חופשות בלבד מ"בית נועם".

2. נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של תקיפה של בת זוג, הפרודה ממנו (להלן - "המתלוננת"). העובדות המתוארות בכתב האישום הן בהשמעת קללות נגד המתלוננת לאחרונה, מכת אגרוף בעין שהכה בה המשיב וטריקת דלת רכבו, שפגעה ברגלה של המתלוננת שעמדה בסמוך לרכב, ונגרמו לה חבלות של ממש. המעשים, נעשו בנוכחות בנותיהם הקטנות, בנות 6 ו-4 שעה שהמשיב החזירן מביקור אצלו, לבית אמן, המתלוננת.

ניהול ההליך בבית משפט קמא:

3. לא היה חולק על קיומן של ראיות לכאורה ובהחלטה מיום 21.10.2021 הורה בית משפט קמא על הגשת תסקיר תוך שנתן דעתו, לרישום הפלילי של המשיב הכולל עבירות סמים ואלימות כלפי בת זוג בגין ריצה עונשי מאסר ושעה שתלוי ועומד נגדו כתב אישום בעבירה דומה כלפי המתלוננת.

4. תסקיר הוגש ביום 8.12.2021 (להלן - "התסקיר הראשון"), בו הוערכה מסוכנות להמשך התנהלות אלימה ובעייתית כלפי בנות זוג בהתנהגות אימפולסיבית וצרכי שליטה מוגברים כלפי בנות זוג (המתלוננת ובת זוג אחרת כיום). בתסקיר הומלץ על שילובו של המשיב בהוסטל טיפולי לגברים אלימים "בית נועם", במסלול המאפשר יציאה לעבודה בעסק המשפחתי, לצד טיפול בבית נועם ביתר שעות היום.

בהחלטה מיום 9.12.2021 הורה בית המשפט קמא על הגשת תסקיר משלים בעניין אפשרות שילוב המשיב "בבית נועם".

בתסקיר מיום 26.12.2021 הומלץ לשלב את המשיב במסלול "המשולב" ב"בית נועם". משמעו, שהות במרכז

בכל שעות היממה למשך כשלושה חודשים ותבחן מאוחר יותר, התקדמותו והערכת סיכון עדכנית לבחינת אפשרות להעברתו למסלול הכולל עבודה לצד טיפול.

להמלצה זו התנגד המשיב ולפיכך, בהחלטתו מיום 27.12.21 הורה בית המשפט על מעצרו עד תום ההליכים. בסיפא של ההחלטה נאמר, כי ככל שהמשיב ירצה להשתלב במסלול "המשולב" ב"בית נועם", יוגש תסקיר משלים.

5. עררו של המשיב על אותה החלטה, בשל היעדר בחינה של אפשרות למעצר באזוק אלקטרוני נדחה בהחלטה של כב' השופטת מאק- קלמנוביץ מיום 2.1.2022.

עם דחיית הערר, עתר המשיב להזמנת תסקיר משלים בנכונותו, כעת, לשילובו "מסלול המשולב". בהתאם להחלטה מיום 27.12.21 נעתר בית המשפט לבקשה (החלטה מיום 9.1.2022).

6. בתסקיר המשלים הומלץ שוב על שילובו של המשיב במסלול "המשולב" ועל מתן צו האוסר יצירת קשר עם המתלוננת וצו הרחקה ממנה.

בהחלטה נשוא הערר, הורה בית המשפט על יציאה של המשיב למסלול המשולב כהמלצת שירות המבחן, לא בלי היסוס, כדבריו, נוכח החשש כי ההסכמה של המשיב למסלול "המשולב", ניתנה משיקולי תועלת. עם זאת, מצא בית המשפט קמא כי חלופת מעצר זו יכולה לאיין את המסוכנות בהיותה הרמטית ואינטנסיבית וכי קיים סיכוי להצלחה של המשיב בהליך הטיפול.

תמצית טיעוני הצדדים:

7. העוררת טוענת בעניין המסוכנות הגבוהה להישנות עבירות, עוצמת האלימות והאובססיות של המשיב כלפי המתלוננת, עבר פלילי בעבירות ממין זה ושעה שההסכמה לטיפול, ניתנה רק משיקולי תועלת. בכל אלו יש כדי ללמד כי החלופה ב"בית נועם" לא תאיין את המסוכנות ולא ניתן יהיה למנוע הפרה של התנאים ביצירת מגע עם המתלוננת. לא זו אף זו. המשיב לא החל בהליך טיפולי עובר למעצרו, בהתאם להלכה פסוקה בעניין התנאים לחלופה טיפולית בהליך המעצר ובחינה של שילובו בהליך טיפולי, יכול שתיעשה במסגרת התיק העיקרי. לפיכך, ביקשה העוררת כי המשיב יהיה מאחורי סורג ובריח.

8. המשיב טען מנגד כי התסקירים מדברים בעד עצמם, בבחינה מעמיקה של החלופה "בבית נועם", אשר יש בה כדי לאיין את המסוכנות. כעולה מהתסקיר, המשיב השתלב בעבר בטיפול באלימות במסגרת פרטית ויש לאפשר את שילובו בטיפול כבר בשלב המעצר על מנת להביא לשיקומו.

דין והכרעה

9. הכלל הוא כי אין לבחון אפשרות לשילוב נאשם בהליך טיפולי בשלב המעצר אלא בהתקיים מספר

תנאים. נאשם שהחל בהליך טיפולי לפני שבצע את העבירה בגינה נעצר; קיומו של פוטנציאל גבוה להצלחה בטיפול ומתן מענה הולם במסגרת הטיפולית למסוכנות הנשקפת ממנו (בש"פ 1981/11 **מדינת ישראל נ' סויסה** (להלן - "**הלכת סויסה**") ויכול, שיוזמן תסקיר לבחינה של חלופה טיפולית כבר בשלב המעצר, גם בעניינו של נאשם בעל עבר פלילי המיוחסים לו עבירות ומעשים חמורים.

בהלכה פסוקה מצינו, כי עשוי שתבחן אפשרות לחלופה טיפולית בשלב המעצר, אף בנסיבות בהן לא החל נאשם בטיפול עובר למעצרו (ראו: בש"פ 6908/21 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (19.10.21); בש"פ 4036/15 **זאב ישראלי נ' מדינת ישראל**, פסקה 17 (22.6.15)). ובלבד, שיהא בחלופה הטיפולית כדי לנטרל את הסיכון הנשקף מהנאשם ובהתחשב בפוטנציאל להצלחת הטיפול.

בהחלטה של כב' השופט אלרון בבש"פ 1485/18 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (8.3.18), הוחלה **הלכת סויסה** שעניינה בטיפול לגמילה מסמים, על עבירות של אלימות במשפחה ונידונה, שאלת הכרחיות קיומו של התנאי להתחלת טיפול לפני המעצר, כדלקמן: "**אני סבור כי תנאי זה חל גם בנסיבות של עבירות אלימות במשפחה. אכן, פניה יזומה שנעשתה טרם ההליך המשפטי ולא בעקבותיו, יש בה כדי ללמד על כוונה כנה להשתקם, לא רק בשל היותו של הנאשם נתון תחת מורא הדין. יחד עם זאת, אין זה תנאי הכרחי. גם אם נאשם הביע את רצונו בטיפול רק לאחר שהחל ההליך המשפטי בעניינו, אין בכך כדי למנוע חלופה טיפולית, ככל שבית המשפט השתכנע שרצונו כן**" (שם, פסקה 24).

10. **מהכלל אל הפרט.** בתסקיר הראשון עמד שירות המבחן על ההכרה של המשיב בצורך בטיפול ועל פנייתו באופן עצמאי, לפני כעשור שנים, "לקרבה בטוחה" לשם טיפול באלימות. טיפול, בו נטל חלק למשך מספר חודשים. המשיב, חזר לטיפול "בקרבה בטוחה" בשנת 2012 ושוב חדל מכך לאחר תקופה קצרה ולאחריה, התמיד בטיפול בשירות המבחן בהתנהל הליך פלילי נגדו בעבירת אלימות. עוד עולה מהתסקיר, כי המשיב גילה מעורבות בטיפול אשר אפשר לו, לבחון התנהגויות מותאמות ושינוי בתפיסות ועמדות שגויות (עמ' 2-3 לתסקיר).

11. מכאן עולה, כי המשיב היה נכון בעבר לטיפול ואף התמיד בו ברצונו לחתור לשינוי התנהגותי. בכך, אין כדי ללמד על תוצאת הטיפול שאין לומר כי עלה יפה בשים לב להרשעה אחרונה של המשיב בשנת 2018 בעבירת אלימות. בה בעת, אין לשלול את הסיכוי להצלחת הטיפול זו הפעם.

12. המעצר הוא גורם מרתיע עבור המשיב ואף אם יש בו כדי להניע אותו להליך טיפולי, לא מצאתי כי יש בכך כדי למנוע ממנו את אפשרות שילובו בטיפול כבר בשלב המעצר. דווקא בעיתוי הנוכחי, שעה ש'חרב המעצר מונחת על צווארו' עשוי המשיב להירתם להליך הטיפול, בדומה למעורבותו בטיפול בעבר בהיותו מצוי בעבודות שירות וכחלק מתנאי צו הפיקוח. מעשיו יקרבוהו ומעשיו ירחיקוהו, אם יכשיל המשיב את הטיפול או יפר חלילה את תנאי השחרור, מה שיביא למעצרו מאחורי סורג ובריח.

13. לא נעלמה מעיני שירות המבחן המסוכנות של המשיב ולהערכתו, ניתן לאיין אותה "בבית נועם", בהשמטו במסלול ה"משולב". משמעו של מסלול זה, כעולה ממסמכי משרד הרווחה ושירות המבחן, בהיותו מסגרת טיפולית סגורה בכל שעות היממה המיועדת למטופלים ברמת סיכון בינונית-גבוהה, לצורך פיקוח מוגבר וטיפול במקרים בהם לא ניתן לשחרר אותם מחלופת מעצר.

14. התסקיר האחרון בעניינו של המשיב, אינו אלא תסקיר משלים לתסקירים הקודמים מהם עולה כי חרף אישיותו הסבוכה וקשיים רגשיים המשליכים על התפרצויות אלימות, יהא במעטפת הטיפולית בחלופה הדוקה וסגורה בבית נועם כדי להפיג את המסוכנות. ולהערכת הגורם המקצועי האמון על הטיפול בשירות המבחן, קיים פוטנציאל להצלחה בטיפול העשוי להביא לשיקומו, לטובתו ולטובת בנות הזוג.

15. לאור האמור, אין להתערב בהחלטה של בית המשפט קמא ששקל נכונה את השיקולים הצריכים לבחינת חלופה טיפולית ואין להתערב בהחלטה.

עם זאת מתקבל הערר במובן זה, שנאסר על המשיב ליצור קשר בדרך כלשהי עם המתלוננת וניתן צו הרחקה ממנה, עד תום ההליכים המשפטיים.

הבטוחות עליהן הורה בית המשפט קמא, ישמשו כבטוחה להבטחת התנאים הנוספים עליהם הוריתי.

16. עניינו של המשיב יובא בפני בית משפט קמא לקביעת מועד חדש לשילובו ב"בית נועם".

ההחלטה תשלח לצדדים.

**ניתנה היום, ג' אדר א' תשפ"ב, 04 פברואר 2022,
בהעדר הצדדים.**